

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ ІМ. М. ГЛІНКИ

Кафедра «Фортепіано»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФОРТЕПІАНО

(за професійним спрямуванням)

Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Рівень вищої освіти	перший
Ступінь вищої освіти	бакалавр

Спеціалізації: «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Народні інструменти», «Академічний спів», «Музичне мистецтво естради», «Хорове диригування»

Дніпро — 2019

Розробник: викладач кафедри «Фортепіано» Капітонова В.Є.

Електронна адреса: Pavel21091952@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Фортепіано» (за професійним спрямуванням) складена відповідно до Стандартів вищої освіти 2016 року; рівень вищої освіти – перший, ступінь вищої освіти – бакалавр, галузь знань – 02 «Культура і мистецтво», спеціальність - 025 «Музичне мистецтво». Програма розрахована на спеціалізації: «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Народні інструменти», «Академічний спів», «Музичне мистецтво естради», «Хорове диригування».

Дисципліна «Фортепіано» є невід’ємною частиною комплексної освіти музиканта. В результаті вивчення дисципліни «Фортепіано» бакалавр повинен оволодіти відповідними теоретичними знаннями та практичними піаністичними навичками, що мають забезпечити його навчальну та майбутню професійну музичну діяльність, сприяти художньо-творчій самореалізації й національно-культурному самовираженню в сфері музично-виконавської та диригентсько-хорової роботи або викладанню відповідних професійних дисциплін.

Засвоєння теоретичних та практичних знань, вмінь, навичок здійснюється на аудиторних (індивідуальних) заняттях, в ході самостійної роботи та закріплюється в результаті самопідготовки.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – здійснення професійної фортепіанної підготовки як частини комплексного формування грамотної та творчої особистості музиканта; розвиток піаністичних навичок здобувачів для забезпечення навчальної роботи на музично-теоретичних, музично-історичних дисциплінах, роботи з музичною літературою та використання у майбутній практичній роботі за фахом.

Завдання дисципліни

-сприяння загальному музичному розвитку здобувача, формуванню професійного інтелекту, становленню особистості музиканта

-виховання любові до професії музиканта та національної музичної культури

-поширення музичного кругозору, знайомство з кращими прикладами національної та світової класичної музики

-виховання музично-стильового мислення здобувачів

-виховання вміння відтворити стильові особливості та характеристики музичних творів за допомогою відповідних виконавських прийомів і засобів

-формування музично-аналітичного мислення в ході комплексного підходу до роботи над музичним твором (реалізація художньо-змістових характеристик, жанрових особливостей, техніко-фактурних вимог, завдань форми, тощо)

-професійне спрямування розвитку музично-художнього смаку

-виховання виконавської волі

-підготовка до гри соло та в ансамблі

-підготовка до виконання партитур, акомпанементів солісту, хору

-формування навичок самостійної роботи у музично-професійному напрямку, професійної самостійності, творчої ініціативи.

А також:

-підготовка до виконання фортепіанних перекладів симфонічних, камерних, хорових творів (можливо у ансамблевому варіанті – на чотири руки)

-забезпечення вміння працювати з хоровою партитурою (для здобувачів спеціалізації «Хорове диригування»)

-формування комплексного сприйняття завдань хорового твору з акомпанементом

-виховання поліфонічного мислення як основи хорової діяльності (для здобувачів спеціалізації «Хорове диригування»)

-розвиток художньо-асоціативного мислення здобувачів, їх здатності сприймати музичне мистецтво як частину розвитку загальної культури суспільства, як складову художньо-історичного процесу

-виховання творчого, аналітичного підходу до виконання творів

-забезпечення розуміння стильових особливостей творів різних епох та напрямків, як основи для майбутнього виконавства та педагогічної діяльності

-розвиток тембрового мислення

-удосконалення навички читання з листа.

Компетентності.

В результаті вивчення дисципліни «Фортепіано» бакалавр повинен оволодіти комплексом відповідних теоретичних знань та практичних піаністичних навичок, що мають забезпечити музично-професійну діяльність, сприяти художньо-творчій самореалізації й національно-культурному самовираженню в сфері музично-виконавської та диригентсько-хорової роботи або викладанню відповідних професійних дисциплін, демонструвати наступні компетентності.

Фахові компетентності (ФК 5, 6, 13)

1.Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на музичному інструменті (фортепіано). ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.

2.Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, аргументовані знанням музичних стилів різних епох та володінням техніками, прийомами та виконавськими методиками.

3.Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової діяльності виконавця, диригента, викладача.

В результаті засвоєння курсу «Фортепіано» здобувачі мають показати наступні **програмні результати навчання** (ПРН 1, 5, 9):

- демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом фортепіано на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності
- відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію
- демонструвати володіння музично-аналітичними навичками для жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору в процесі створення виконавських та педагогічних інтерпретацій.

Дисципліна “Фортепіано” посідає важливе місце у вихованні професійного музиканта. Саме тут поєднуються теоретичні знання та практичні вміння.

До необхідних напрямків активізації розвитку фортепіанної бази належать:

- побудова роботи зі здобувачами з врахуванням специфіки розвитку їх мислення та технічного апарату відповідно до спеціалізації, а також з визначенням шляхів подолання практичних труднощів в процесі навчання гри на фортепіано
- усвідомлення та практичне засвоєння здобувачами найбільш поширених аплікатурних принципів
- оволодіння здобувачами прийомами виконання штрихів та засобами звуковидобування
- засвоєння здобувачами найбільш актуальних виконавських формул з різних видів техніки та педалізації
- розвиток вмінь та навичок раціональної роботи з фортепіанною фактурою
- прищеплення навички читання з листа фортепіанного тексту
- удосконалення техніки роботи з нотним дворядковим текстом та партитурою
- практичне закріплення музично-теоретичних знань, в тому числі вивчення гам, акордів, тощо

- перспективна побудова індивідуального репертуарного плану кожного здобувача з включенням творів, різних за музичною формою, стильовими та жанровими ознаками, образним змістом
- комплексне виховання музичного мислення, слухових навиків та технічної піаністичної бази, спираючись на постійний аналіз індивідуальних психологічних та професійних особливостей здобувача
- виховання вміння здобувачів комплексно різнобічно проаналізувати музичний твір

В результаті засвоєння курсу «Фортепіано» здобувачи **повинні знати:**

- вимоги до виконання музичних творів,
 - піаністичні принципи та засоби реалізації
 - художньо-технічних,
 - стильових та жанрових
 - формо-структурних завдань музичних творів,
- основні піаністичні прийоми виконавства.

вміти: при необхідності застосувати у музично-практичній діяльності знання та виконавські навички, що отримані в класі фортепіано.

Методи навчання

Для реалізації мети та завдань дисципліни в процесі роботи використовуються такі загальні методи навчання:

1. Під час викладання навчального матеріалу:

- словесні (пояснення, бесіда, інструктаж);
- наочні (ілюстрування, демонстрування, індивідуальний показ, прослуховування, самостійне спостереження);
- практичні (вправи, відпрацювання практичних завдань, творчі).

2. За організаційним характером навчання:

- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи контролю та самоконтролю у навчанні;
- бінарні методи навчання;

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу:

індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні, тощо.

Крім загальних методів навчання в роботі використовуються спеціальні методики та методи індивідуального навчання (відповідно до запланованих результатів навчання):

- наочно-слухового аналізу
- художньої демонстрації
- вибору репертуару

- консультування
- пластичного інтонування
- комунікаційний

З метою підготовки якісного виконавського результату здобувачу слід застосовувати методи самооцінювання емоційного відтворення, художньої відповідності інтерпретації музичного твору, композиційної цілісності, відтворення стилю, жанру, розуміння рівня відповідності програмі та технічної відповідності.

Відповідно до запланованих результатів навчання застосовуються такі методи:

- стильового аналізу
- жанрової атрибуції
- створення інтерпретації музичного твору
- образно-сислової атрибуції музичного твору

Для оцінювання результатів роботи викладач спирається на такі методи:

- емоційного сприйняття
- аналізу інтерпретації музичного твору
- композиційної цілісності
- відчуття стилю та жанру
- роботи в ансамблі

та умови:

- відповідність структурним вимогам
- відповідність вимогам складності
- технічна відповідність

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників		Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Спеціалізація (професійне спрямування): «Оркестрові струнні інструменти» «Оркестрові духові та ударні інструменти» «Народні інструменти» «Академічний спів» «Музичне мистецтво естради»	Спеціалізація (професійне спрямування) «Хорове диригування»	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво» Спеціальність 025 «Музичне мистецтво» Спеціалізація (професійне спрямування): «Оркестрові струнні інструменти» «Оркестрові духові та ударні інструменти» «Народні інструменти» «Академічний спів» «Музичне мистецтво естради»	Спеціалізація (професійне спрямування): «Оркестрові струнні інструменти» «Оркестрові духові та ударні інструменти» «Народні інструменти» «Академічний спів» «Музичне мистецтво естради»	Спеціалізація (професійне спрямування) «Хорове диригування»

<p>Кількість кредитів: ECTS 3 5 Модулів 4 4 Змістових модулів 8 8</p>	<p>«Хорове диригування» Ступінь вищої освіти Бакалавр</p>	<p>Нормативна частина – 90 годин 150 годин Вибіркова частина 0 годин 0 годин Рік підготовки I-II I-II Семестри I-IV I-IV</p>
<p>Загальний обсяг годин (I- II курс): 90 аудиторних індивідуальних 40 самостійної роботи здобувачів 50 Аудиторних годин на тиждень: I, II курс I, II курс – 0,5 1</p>		<p>Аудиторних індивідуальних годин: I курс: 20 I курс: II курс: 20 II курс: 4 Самостійної роботи (годин): I сем. – 12 I сем. – 17 II сем. – 13 II сем. – 18 III сем. - 12 III сем. - 17 IV сем. - 13 IV сем. - 18 Всього 50 Всього 70 IV семестр залік залік</p>

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

Спеціалізації «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Народні інструменти», «Академічний спів», «Музичне мистецтво естради» - 1 : 1,25

Спеціалізація «Хорове диригування» - 1 : 1,14

Форми навчання:

Аудиторна – індивідуальні заняття (відпрацювання розділів програми, означених – «аудиторна робота»)

Самостійна робота – засвоєння розділів програми, означених «самостійна робота».

До аудиторної роботи включаються розділи програми, які містять принципово нові ступені знань та потребують постійної співпраці здобувача з викладачем з метою отримання пояснень, поточного корегування напрямків роботи та робочого контролю.

До самостійної роботи включаються розділи програми, які не входять до змісту аудиторних занять і які впливають на збагачення загального професійного інтелекту та сприяють розвитку технічної бази здобувача.

Самопідготовка в навчальному плані не означена, здійснюється здобувачем індивідуально по необхідності з метою закріплення знань, вмінь і навичок, що отримані на аудиторних заняттях, та з метою покращення рівня підготовки до заліково-виконавських заходів.

4. 1. Структура навчальної дисципліни для спеціалізацій «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Народні інструменти», «Академічний спів», «Музичне мистецтво естради»

Курс	Семестр	Розділ програми	Форма роботи	Форма контролю
I	I	п'єса малої форми (або докласична соната) гами**	аудиторна	підсумковий (залік)
			самостійна	поточний (технічний залік)
		читання з листа***	самостійна	поточний (технічний залік)
		акомпанемент солісту	аудиторна	підсумковий (залік)
		акомпанемент солісту	самостійна	підсумковий (залік)
		поліфонічний твір(Й.-С. Бах) для стильового ознайомлення: 2-3	аудиторна	підсумковий (залік) поточний (на

		сонати різних авторів, 2 поліфонічних твори різних авторів вправи, етюди*	(оглядово) та самостійна самостійна	поточних заняттях) поточний (на поточн. зан)
<p>У I семестрі вивчаються твори композиторів докласичного періоду (Г.Персел, Д.Фрескобальді, Ал.Скарлатті, Й.-Я.Фробергер, Д.Букстехуде, Й.Пахельбель, Й.Кунау, Ж.Шабон'єр, Ф.Куперен, Ж.-Ф.Рамо, Д.Скарлатті, Г.-Ф.Гендель, Д.Бортнянський, М.Березовський та ін.) та Й.-С. Баха Домінуючий стиль – бароко</p>				
I	II	<p>п'єса малої форми (або соната) гами** читання з листа*** акомпанемент солісту акомпанемент солісту твір великої форми для стильового ознайомлення: 3-4 сонати або концерта, симфонії вправи, етюди*</p>	<p>аудиторна самостійна самостійна аудиторна самостійна аудиторна аудиторна (оглядово) та самостійна самостійна</p>	<p>підсумковий (залік) поточний (технічний залік) поточний (технічний залік) підсумковий (залік) підсумковий (залік) підсумковий (залік) поточний (на поточних заняттях) поточний (на поточн. зан.)</p>

У II семестрі вивчаються твори віденських класиків (Й.Гайдн, В.-А. Моцарт, Л. ван Бетховен)

Домінуючий стиль – **класицизм**

II	III	п'єса малої форми гами** читання з листа*** акомпанемент солісту акомпанемент солісту поліфонічний твір (або твір великої форми) для стильового ознайомлення: 4-7 творів різних авторів вправи, етюди*	аудиторна самостійна самостійна аудиторна самостійна аудиторна аудиторна (оглядово) та самостійна самостійна	підсумковий (залік) поточний (технічний залік) поточний (технічний залік) підсумковий (залік) підсумковий (залік) підсумковий (залік) поточний (на поточних заняттях) поточний (на поточн. зан.)
----	-----	---	---	---

У III семестрі вивчаються твори композиторів – романтиків: Ф.Шуберт, К.-М.Вебер, Р.Шуман, Ф.Шопен, Ф.Ліст, Ф.Мендельсон, Е.Гріг, Й.Брамс, К.Сен-Санс, С.Франк, М.Лисенко, В.Пащенко, С.Гулак-Артемівський, Я.Степовий, О.Нижанківський, М.Глінка, А.Рубінштейн, М.Рубінштейн, П.Чайковський, М.Мусоргський та ін.

Домінуючий стиль – **романтизм**

II	IV	п'єса малої форми гами** читання з листа*** акомпанемент солісту акомпанемент солісту твір великої форми для стильового ознайомлення: 4-7	аудиторна самостійна самостійна аудиторна самостійна аудиторна аудиторна	підсумковий (залік) поточний (технічний залік) поточний (технічний залік) підсумковий (залік) підсумковий (залік) підсумковий (залік) поточний (на
----	----	---	--	--

		творів різних авторів	(оглядово) та самостійна	поточних заняттях)
<p>У IV семестрі вивчаються твори різних стилевих напрямків ХХ-ХХІ ст.ст. (з визначенням стилєвого напрямку твору, що вивчається): С.Рахманінов, О.Скрябін, Д.Шостакович, С.Прокоф'єв, І.Стравінський, А.Шнітке, Е.Денисов, А.Пярт, К.Дебюссі, М.Равель. Ф.Пуленк, Д.Мійо, А.Онеггер, Ж.Орик, Е.Саті, Ж.Таймер, П.Хіндеміт. Н.Нижанківський, Б.Лятошинський, В.Косенко, В.Сільвестров, Ю.Щуровський, Л.Ревуцький, М.Штогаренко, С.Людкевич, В.Губаренко, М.Скорик, Л.Дичко та ін.</p> <p>Можливо вивчати твір джазового напрямку.</p>				

* Етюди та вправи включаються у навчальний репертуар з метою поліпшення окремих технічних навичок – як розділ самостійної роботи. Поточний контроль проводиться викладачем на поточних заняттях.

** Гама: I семестр – G-dur – e-moll, D-dur – h-moll, A-dur-fis-moll.

II семестр – F-dur – d-moll, B-dur-g-moll, Es-dur – c-moll.

III семестр – E-dur – cis-moll, H-dur – gis-moll, Fis-dur – dis-moll.

IV семестр – As-dur – f-moll, Des-dur – b-moll.

*** Вимоги для читання з листа за технічно-художньою складністю:

I семестр – рівень 2 класу ДМШ

II семестр – рівень 3 класу ДМШ

III семестр – рівень 4 класу ДМШ

IV семестр – рівень 5 класу ДМШ

4.2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

для спеціалізації «Хорове диригування»

Курс	Семестр	Розділ програми	Форма роботи	Форма контролю
I	I	п'єса малої форми	аудиторна	поточний (залік)
		1 акомпанемент хорового твору твори для ознайомлення з докласичним періодом (2-3 сонати різних авторів, 2-4 творів різних жанрів, авторів)*	самостійна самостійна	поточний (залік) поточний (на поточних заняттях)
		гами**	самостійна	поточний (технічний залік)

		читання з листа***	самостійна	поточний (технічний залік)
I	I	1 акомпанемент хорового твору поліфонічний твір	аудиторна аудиторна	підсумковий (залік) підсумковий (залік)
I	II	п'єса малої форми 1 партитура хорового твору твори для стильового ознайомлення (віденські класики)* гами** читання з листа***	аудиторна самостійна самостійна самостійна самостійна	поточний (залік) поточний (залік) поточний (на поточних заняттях) поточний (технічний залік) поточний (технічний залік)
I	II	1 акомпанемент хорового твору твір великої форми	аудиторна аудиторна	підсумковий (залік) підсумковий (залік)
II	III	п'єса малої форми 1 акомпанемент хорового твору твори для стильового ознайомлення (романтизм)* гами** читання з листа***	аудиторна самостійна самостійна самостійна самостійна	поточний (залік) поточний (залік) поточний (на поточних заняттях) поточний (технічний залік) поточний (технічний залік)
II	III	1 акомпанемент хорового твору твір великої форми	аудиторна аудиторна	підсумковий (залік) підсумковий (залік)

II	IV	1 акомпанемент хорового твору гами** читання з листа***	самостійна самостійна самостійна	поточний (залік) поточний (технічний залік) поточний (технічний залік)
II	IV	поліфонічний твір академічна п'єса	аудиторна аудиторна	підсумковий (залік) підсумковий (залік)

* Твори для стильового ознайомлення з різними стильовими напрямками музичного мистецтва включаються за принципом розділу «Структура навчальної дисципліни для спеціалізацій «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Народні інструменти», «Академічний спів», «Музичне мистецтво естради».

** Гама: I семестр – G-dur – e-moll, D-dur – h-moll, A-dur-fis-moll.

II семестр – F-dur – d-moll, B-dur-g-moll, Es-dur – c-moll.

III семестр – E-dur – cis-moll, H-dur – gis-moll, Fis-dur – dis-moll.

IV семестр – As-dur – f-moll, Des-dur – b-moll.

*** Вимоги для читання з листа за технічно-художньою складністю:

I семестр – рівень 3 класу ДМШ

II семестр – рівень 4 класу ДМШ

III семестр – рівень 5 класу ДМШ

IV семестр – рівень 6 класу ДМШ

5.1. САМОСТІЙНА РОБОТА

для спеціалізацій «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Народні інструменти», «Академічний спів»,
«Музичне мистецтво естради»

Курс	Розділ програми	Кількість годин на розділ програми		Загальна кількість годин	Методи навчання	Форма контролю
		I семестр	II			
I	1 акомпанемент	3	3	25	Інструктаж пояснення самостійне спостереження	Підсумковий (залік) Поточний (технічний залік) Поточний (технічний залік) Поточний (аудиторний контроль) Поточний (аудиторний контроль)
	гами	2	2			
	читання з листа	2	3			
	етюд (або технічна п'єса)	2	2			
	твори для стильового ознайомлення	3	3			
II	1 акомпанемент	3	3	25	Інструктаж пояснення самостійне спостереження	Підсумковий (залік) Поточний (технічний залік) Поточний (технічний залік) Поточний (аудиторний контроль) Поточний (аудиторний контроль)
	гами	2	3			
	читання з листа	2	2			
	етюд (або технічна п'єса)	2	2			
	твори для стильового ознайомлення	3	3			

5.2. САМОСТІЙНА РОБОТА

для спеціалізації «Хорове диригування»

Курс	Розділ програми	Кількість годин на розділ програми		Загальна кількість годин	Методи навчання	Форма контролю
		I семестр	II семестр			
I	1 акомпанемент хорового твору	5		35	Інструктаж пояснення самостійне спостереження	Поточний (залік)
	партитура хорового твору		5			Поточний (залік)
	гами	3	3			Поточний (технічний залік)
	читання з листа	4	5			Поточний (технічний залік)
	твори для стильового ознайомлення	5	5			Поточний (аудиторний контроль)
II	1 акомпанемент хорового твору	5	5	35	Інструктаж пояснення самостійне спостереження	Поточний (залік)
	гами	3	3			Поточний (технічний залік)
	читання з листа	4	5			Поточний (технічний залік)
	твори для стильового ознайомлення	5	5			Поточний (аудиторний контроль)

6.МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

В роботі зі здобувачами застосовуються наступні методи контролю:

На поточних заняттях

- перевірка матеріалу, що засвоєний на попередніх заняттях
- перевірка самостійної роботи здобувачів (за структурними вимогами)
- означення нових напрямків і завдань в роботі над програмним репертуаром та викладення нового матеріалу, пояснення засобів, методів роботи. організація закріплення аналітичної та творчої практичної роботи у визначених напрямках
- як індивідуальний аудиторний поточний залік - виконання окремих розділів програми (етюдів, технічних вправ), творів для ознайомлення з різними стильовими напрямками - на протязі семестру

Поточний контроль (8-9 тиждень та 25-26 тиждень)

- як технічний залік (гами, читання з листа) – для всіх спеціалізацій
- виконання запланованої частини програми – для спеціалізації «Хорове диригування» (розділ 4.2. Структура навчальної дисципліни для спеціалізації «Хорове диригування»)

Підсумковий контроль

- як підсумковий семестровий залік – виконання програмних творів відповідно до структурних вимог:

I семестр

(16-17 тиждень)

II семестр

(39-40 тиждень)

На протязі семестру кожний здобувач має виконати вимоги поточного та підсумкового контролю

Вимоги поточного та підсумкового контролю означені у розділах 4.1 та 4.2 «Структура навчальної дисципліни».

Поточний контроль

Вимоги технічний заліку

Технічний залік складається з виконання гам, читання з листа

1. Гами

Гами вивчаються як розділ самостійної роботи.

Вимоги:

I семестр	G – dur – e – moll D – dur – h – moll A – dur – fis – moll	II семестр	F-dur – d-moll B-dur – g-moll Es-dur – c-moll
III семестр	E – dur – cis – moll H – dur – gis – moll Fis – dur – dis – moll	IV семестр	As-dur – f-moll Des-dur – b-moll

Здобувачам, що отримали попередню фортепіанну підготовку, слід виконати гаму двома руками, тризвучні акорди та довгі арпеджіо – все на 4 октави.

Кожний здобувач також повинен вміти побудувати та виконати акордом T^5_3 ; T_6 ; T^6_4 ; D_7 ; D^6_5 ; D^4_3 ; D_2 ; ум. VII₇ – у заданих тональностях. Хроматична гама виконується на 2 октави.

Умови зниження вимог по гамам для здобувачів з обмеженою фортепіанною підготовкою обговорюються та фіксуються на початку семестру на кафедрі індивідуально.

2. Читання з листа.

Включається як розділ самостійної роботи. Головна мета при читанні твору з листа: реалізація художнього образу при максимальному втіленні технічних, темпо - ритмічних завдань та складових форми.

Бажано включати у репертуар з читання з листа твори різних жанрів, форм та стилів, а також ансамблі та акомпанементи.

Вимоги за рівнем складності:

I курс – 2–3 класи ДМШ

II курс – 3–4 класи ДМШ

Всі розділи технічного заліку оцінюються загалом.

Максимальна оцінка 100 балів

У IV семестрі технічний залік відбувається як поточний аудиторний. індивідуальний.

Здобувачі спеціалізації «Хорове диригування» крім технічного заліку в ході поточного контролю виконують частину програми, що означена в розділі «Структура навчальної дисципліни».

Етюди вивчаються в процесі самостійної роботи та виконуються на поточному (аудиторному) контролі.

На протязі навчання здобувачам рекомендується засвоїти етюди на різні види техніки. Але вибір етюдів здійснюється суто індивідуально з врахуванням особливостей технічної бази здобувача, усунення виконавських недоліків та набуття піаністичних навичок. Етюди та вправи допускається вивчати у різній кількості та на різних рівнях складності.

Рекомендовані технічні формули:

- гамообразні етюди
 - на стійку позицію руки, в основі якої подвійні ноти (інтервали) або акорди.
 - арпеджіо в основі фактурного розвитку.
 - на біглисть, перспективу, зібраність.
 - на паралельний рух двома руками.
- Можливо обирати технічні п'єси.

Підсумковий контроль Форма контролю – залік

Підсумковий контроль передбачає виконання творів програмного репертуару, що визначені в розділі «Структура навчальної дисципліни»

Підсумковий контроль IV семестру - залік

Залікове виконання творів з учбового репертуару кожним здобувачем у кожному семестрі здійснюється у формі відкритого виступу. При оцінюванні фортепіанного виконавства враховуються такі вимоги:

- фактурно-технічні
- стильові
- жанрові
- художні
- формо-структурні
- відповідність до рівня складності
- зростання піаністичної бази
- творчий підхід до виконання

(вимоги докладно означені у розділі «Зміст курсу»)

Здобувач отримує оцінку за виконання усіх розділів програми, що визначені вимогами.

Результати поточного та підсумкового контролю сумуються. Оцінка за семестр виводиться як середня.

Програмовий репертуар повністю (як твори для аудиторної роботи, так і самостійної роботи) визначається викладачем на початку семестру.

**Рівень складності репертуарних програм здобувачів спеціалізацій
«Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні
інструменти», «Народні інструменти», «Академічний спів», «Музичне
мистецтво естради»:**

I курс – не нижче IV-V класу ДМШ (клас фортепіано)

II курс – не нижче V-VI класу ДМШ (клас фортепіано)

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І ВМІНЬ

Бали	ECTS	За національною шкалою		Для заліку	Вимоги
0 — 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Текст твору виконано фрагментарно, з помилками, без реалізації ритмо-технічних та художньо-стильових завдань.
35 — 59	FX	2	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання	Текст твору виконано достатньо послідовно з врахуванням ритмічних та деяких штрихових завдань, але допущено велику кількість помилок.
60 — 63	E	3	Задовільно	Зараховано	Текст твору, штрихові та ритмічні завдання виконано достатньо грамотно.
64 — 73	D	3+	Задовільно	Зараховано	У виконанні твору в цілому реалізовані текстові, ритмічні, штрихові завдання, елементи темпових та фактурних вимог (співвідношення голосів, мелодії та акомпанементу, стрункість голосоведення, тощо).
74 — 81	C	4	Добре	Зараховано	У виконанні реалізовані ритмо-текстові, фактурно-штрихові вимоги; присутня логіка у фразуванні та побудові динамічного розвитку, темп в цілому розкриває образний зміст твору; виконавець демонструє розуміння стильових ознак (принципів інтонування, звуковидобування, особливостей артикуляції, метро- темпової організації), жанрових характеристик тем

					(партій), принципів використання педалі. Рівень складності програмового твору відповідає вимогам курсу.
82 — 89	В	4+	Добре	Зараховано	При виконанні твору достатньо реалізовані художньо-технічні; жанрово-стильові завдання, виконавець демонструє логіку у побудові музичної форми, організований слуховий контроль, наявність технічного росту.
90 - 100	А	5	Відмінно	Зараховано	При виконанні твору у повній мірі реалізовані технічні, формо-організуючі, жанрові, стильові, фактурні, художньо-образні завдання; виконавець показує розвинутий слуховий контроль, наявність піаністичного росту, самостійність та логіку перспективного мислення, єдності форми досягає через єдність динамічного розвитку та єдність емоційного руху (дихання), відтворює художній задум автора, демонструючи образне музичне мислення, використовує різноманітні темброві барви у звукоутворенні, художні можливості педалі; зміст та складність програми свідчить про суттєве професійне становлення здобувача.

Орієнтовні репертуарні напрямки для стильового ознайомлення

Композитори докласичного періоду

Гендель Георг Фридрих: концерти для органа (ор.4, ор.5. ор.7), сюїти для клавіра, п'єси для фортепіано, 6 легких фуг для органа або клавесина (до 1706 року). 6 фуг для органа або клавесина (ор.3), фуґи для фортепіано в 4 руки, для 2 інструментів. – сюїта для 2-х клавесинів; опери, вокальна та камерна музика у супроводі фортепіано.

Перселл Генрі (біля 1659 – 1695): для клавесина – сюїти, окремі п'єси, цикли варіацій, 5-голосна токати; для органа – фантазії; камерні твори, вокальні твори, музично-сценічні твори.

Фрескобальді Джироламо (1583 – 1643): для органа – фантазії, токкати (у тому числі Токката “З жорстокостями”), капричіо, канцони, ричеркари, галь'ярди; збірка “Музичні квіти” (1635 рік); п'єси для клавесина (чембало): токати, партити; вокальні твори, духовна музика.

Скарлатті Алессандро (1660 – 1725): опери; хорові твори, вокальні твори (серенади та ін.); п'єси для органа - токати, прелюдії, фуґи.

Фробергер Йоган Якоб (1616 – 1667): сюїти, токати, канцони. капричіо, ричеркари та ін.

Букстехуде Дитрих (1637 – 1707): органні твори – прелюдії та фуґи, токати, канцони; клавірні сюїти та варіації.

Пахельбель Йоган (1653 – 1706): клавірна творчість - сюїти, хорали, фуґи, ричеркари, чакони, варіації, токати, фантазії, прелюдії та ін.

Кунау Йохан (1667 – 1722): токати, прелюдії та фуґи.

Шамбон'єр Жак (1601 – 1672): сюїти для клавесина.

Рамо Жан.-Філіп (1683 – 1764): п'єси для клавесина, кантати.

Скарлатті Джузеппе Доменіко (1685 – 1757): клавірна творчість - сонати та фуґи для клавесина.

Маттезон Йоганн (1681 – 1764): клавірні п'єси, оперна творчість.

Бах Карл Філіп Еммануїл (1714 – 1788): клавірна творчість – сонати, сонатіни, фантазії, рондо, сонати для органа

Альберті Доменіко (1710 – 1740): сонати для клавесина.

Моцарт Леопольд (1719 – 1787): п'єси для клавесина та органа.

Тюрк Даніель-Готліб (1750 – 1813): п'єси та сонати для фортепіано.

Галуппі Бальдассаре (1706 – 1786): сонати для клавесина, сонати для клавесина (ор.2).

Порпора Нікола (1686 – 1768): клавірні п'єси, серенади.

Парадізі Пьетро Доменіко (1707 – 1791): сонати для клавесина.

Пешетті Джованні Баттиста (1704 – 1766): сонати для клавесина.

Граціолі Джованні Баттиста (1746 – 1820): клавірна творчість – сонати для органа; ор. 1, сонати для клавесина; ор. 2, сонати для клавесина; вокальна творчість - антифони, гімни та літанії.

Чимароза Доменіко (1749 – 1801): сонати для клавесина.

Вагензейль Георг Кристоф (1715 – 1777): твори для органа та клавіра.

Бах Вільгельм Фридеман (1710 – 1784): клавірна творчість – фуґи, полонези та фантазії, хорали-прелюдії для органа.

Шоберт Йоган (1740 - 1767): сонати для клавіра.

Бах Йоганн Христіан (1735 – 1782): клавірна творчість – сонати, токати, полонези, менуети; вокальні твори – арії та пісні.

Бенда Іржи (1722 – 1795): клавірна творчість – сонати.

Штепан Йозеф Антонін (1726 – 1797): сонати та капричіо для фортепіано.

Душек Франтішек Ксав'єр (1731 – 1799): концерти для клавесина и фортепіано.

Мисливічек Йозеф (1737 – 1781): опери, сонати та “Чеські сонатини” у тому числі для чембало.

Ваньгал Ян Крштитель (1739 – 1813): клавірна творчість – сонатини, варіації на тему чеських народних пісень, мініатюри для молодих піаністів.

Кожелуг Леопольд (1747 – 1818): клавірна творчість – сонати, п'єси, обробка шотландських танців; вокальні твори – хори, арії та пісні.

Враницький Павел (1756 – 1808): 3 сонати для фортепіано ор.22, тріо для фортепіано, квартети для фортепіано; вокальні твори – дуети, терцети, квартети, канони.

Вітасек Ян Августин (1770 – 1839): прелюдії та фуґи для органа.

Дусик Ян Ладислав (1760 – 1812): клавірна творчість – сонати, дуети для фортепіано.

Бортнянський Дмитро (1751 – 1825): клавірна творчість – сонати; вокальні твори, хори.

Березовський Максим (1745 – 1777): вокальні твори, хори.

Віденські класики

Гайдн Йозеф (1732 – 1809): клавірна творчість – сонати, фантазії, варіації; оперна творчість.

Моцарт Вольфганг-Амадей (1756 – 1791): клавірна творчість – концерти для фортепіано з оркестром, сонати, фантазії, варіації, рондо, п'єси; опери, арії, пісні.

Бетховен Людвіг (1770 – 1827): клавірна творчість – сонати, варіації, п'єси для фортепіано; вокальні твори – вокальний цикл «До далекої коханої», пісні на вірші різних поетів, обробки народних пісень.

Композитори – романтики

Шуберт Франц (1797 – 1828): вокальна творчість – музично-сценічні твори (у тому числі опери), вокальні цикли, більш ніж 600 пісень; фортепіанна творчість – сонати, експромти, музичні моменти, інші твори; симфонічна та камерна творчість.

Вебер Карл-Марія (1786 – 1826): оперна, хорова та симфонічна творчість; для фортепіано - сонати ор. 24, 49, 70; полонези, рондо, варіації.

Шуман Роберт (1810 – 1856): фортепіанна творчість – варіації, сонати, п'єси, етюди, фортепіанні цикли (Карнавал, ор. 9, Крейслеріана, ор. 16, Альбом для юнацтва, ор. 68 та ін.); вокальна творчість – пісні на слова Гейне та інших поетів.

Шопен Фредерік (1810 – 1849): фортепіанна творчість – концерти, сонати, балади, скерцо, рондо, вальси, ноктюрни, полонези, мазурки, прелюдії, експромти, екосези, етюди та ін.; вокальна творчість – пісні.

Ліст Ференц (1811 – 1886): оперна, симфонічна, хорова творчість, фортепіанна творчість – концерти та інші твори для фортепіано з оркестром, сонати, етюди, угорські рапсодії, п'єси, транскрипції та ін.; вокальна творчість – романси, пісні.

Мендельсон Фелікс (1809 – 1847): фортепіанна творчість – прелюдії та фуґи, варіації, сонати, етюди, капричіо, «Пісні без слів» - вісім зошитів, рондо-капричіозо; оперна, симфонічна, камерна, хорова, вокальна творчість.

Гріг Едвард (1843 – 1907): оркестрові, вокально-симфонічні твори, фортепіанна творчість – біля 150 творів (концерт, соната, Старонорвезький романс з варіаціями – для 2-х фортепіано, п'єси та ін.); вокальна творчість – більш 600 пісень та романсів.

Брамс Йоганес (1833 – 1897): симфонічна та хорова творчість, фортепіанна творчість – сонати, інтермецо, рапсодії, варіації, капричіо, фантазії, етюди, угорські танці.

Сен-Санс Каміль (1835 – 1921): оперна, симфонічна, хорова творчість, фортепіанні концерти, фантазія «Африка» для фортепіано з оркестром, «Три бретонські рапсодії» для органа, «Арабський каприс» для 2-х фортепіано, камерні твори для фортепіано; вокальна творчість – пісні та романси на вірші французьких авторів.

Франк Сезар (1822 – 1890): оперні, симфонічні, інструментальні та хорові твори, фортепіанна творчість – прелюдії, фуґи, варіації та ін.; органна творчість – біля 130 творів, в тому числі – хорали, фантазії.

Лисенко Микола (1842 – 1912): оперна творчість, різні вокальні жанри, в тому числі на слова Т. Шевченка, фортепіанні твори – соната, ор. 16, рапсодії на українські теми, рондо, скерцо та ін. п'єси.

Пащенко Василь (1822—1891): фортепіанна та вокальна творчість – болгарський марш, вальс, мазурка, полька, транскрипція української народної пісні «За Німан їду», романси на слова російських і українських поетів, з використанням українського музичного фольклору, два фортепіанних полонези «На смерть Т. Шевченка» і «Дума про Україну», що стали першими зразками цього жанру в українській фортепіанній музиці та ін.

Гулак-Артемівський Семен (1813—1873): опера «Запорожець за Дунаєм», романси, обробки українських народних пісень.

Степовий Яків (1883 – 1921): фортепіанна творчість – «Прелюдія пам'яті Шевченка», фантазія (1909), Два рондо (1910), Дві сюїти на українські

народні теми, фуги, п'єси; вокальна творчість – романси – цикл «Барвінки» (на слова українських поетів), «Пісні настрою» (на слова О. Олесья), на слова Т. Шевченка, І. Франка, Лесні Українки, М. Рильського, пісні для дітей.

Нижанківський Остап (1893—1940): фортепіанні п'єси; обробки народних пісень.

Глінка Михайло (1804—1857): оперна та симфонічна творчість, романси та пісні, фортепіанні твори – варіаційні цикли, п'єси, та ін.

Рубінштейн Антон (1829 – 1994): фортепіанна творчість – сонати, п'єси, варіації; оперна творчість; вокальна творчість – романси та пісні.

Рубінштейн Микола (1835 – 1881): фортепіанні п'єси та романси.

Чайковський Петро (1840 – 1893): фортепіанна творчість – концерти, сонати, варіації, цикли «Времена года» ор. 37b, Дитячий альбом ор. 39, п'єси та ін.; оперна, хорова, вокальна, камерна та симфонічна творчість.

Мусоргський Модест (1839 – 1881): фортепіанна творчість – цикл «Картинки с выставки» та ін.; вокальна творчість – романси та пісні; оперна творчість, симфонічні твори.

Композитори XX–XXI століття

Рахманінов Сергій (1873 – 1943): фортепіанна творчість – сонати, п'єси, варіації, фортепіанні транскрипції; романси, оперна, симфонічна творчість.

Скрябін Олександр (1871 – 1915): фортепіанна творчість – концерт, сонати, поеми, прелюдії, мазурки, вальси, етюди та ін.; симфонічна, хорова творчість.

Шостакович Дмитро (1906 – 1975): фортепіанна творчість – «24 прелюдії і фуги для фортепіано», «Сім танців ляльок», «Три фантастичних танця» і інші фортепіанні твори; оперна, хорова, симфонічна, камерна творчість, музика до кінофільмів та ін..

Прокоф'єв Сергій (1891 – 1953): фортепіанна творчість – концерти, сонати, сонатини, етюди, п'єси та ін.; оперна, балетна, хорова, вокальна та симфонічна творчість.

Стравінський Ігор (1882 – 1971): фортепіанна творчість – сонати, етюди, п'єси та ін.; симфонічна та вокальна творчість.

Шнітке Альфред (1934 – 1998): фортепіанна творчість – сонати, п'єси, прелюдія та fuga: симфонічна та вокальна творчість.

Денисов Едісон (1929 – 1996): фортепіанна творчість – багателі, п'єси, варіації та ін.; симфонічна та вокальна творчість.

Пярт Арво (1935): симфонічна творчість; твори для хору та органа.

Дебюссі Клод (1862 – 1918): фортепіанна творчість – прелюдії, етюди та ін.; оперна, хорова та вокальна творчість.

Равель Моріс (1875 – 1937): фортепіанна творчість – сонатина, сюїти, прелюдія та fuga та ін.; оркестрова творчість.

Пуленк Франсіс (1899 – 1963): Два інтермеццо для фортепіано, вокальні цикли, оркестрова творчість.

Мійо Даріус (1892 – 1974): фортепіанна творчість – сонати, сонатина та ін.; оперна творчість.

Онеггер Артюр (1892 – 1955): оперні, сценічні, симфонічні, камерні, інструментальні твори.

Орик Жорж (1899 – 1983): музика до театральних постановок, мюзикли і балети.

Саті Ерік (1866 – 1925): п'єси для фортепіано; оперна творчість.

Тайфер Жермен (1892 – 1983): оркестрова, сценічна, інструментальна та вокальна творчість.

Хіндеміт Пауль (1895 – 1963): фортепіанна творчість – сонати, танцювальні п'єси; сонати для органа; оперна та симфонічна творчість.

Нижанківський Нестор (1893 – 1940): романси на тексти І. Франко, І. Манжури, У. Кравченко, О. Олеся; естрадні пісні; фортепіанні твори («Імпровізація на українську тему», «Маленька сюїта», 1929; «Коломийка», «Інтермеццо»); обробки народних пісень.

Лятошинський Борис (1894 – 1968): оперна творчість, романси.

Косенко Віктор (1896 – 1938): фортепіанна творчість – сонати, дитячі твори, етюди, прелюдії, поеми; вокальна творчість – романси, пісні, обробки народних пісень.

Сільвестров Валентин (1937): фортепіанна творчість – сонати, багателі, п'єси, вальси та ін.; симфонічна творчість.

Щуровський Юрій (1927 – 1996): симфонічна творчість; вокальна творчість – хори, романси, пісні; твори для дітей.

Ревуцький Лев (1889 – 1977): фортепіанна творчість – соната, 7 прелюдій, етюди, Пісня, Гумореска, Канон, Вальс, 2 етюди, дитячі п'єси, транскрипції; обробки народних пісень.

Штогаренко Андрій (1902 – 1992): фортепіанна творчість – 3 поеми «Пам'яті музикантів», сюїта «Образи», етюди-картини; вокальна творчість – хори, романси, пісні, обробки народних пісень.

Людкевич Станіслав (1879 – 1979): інструментальні п'єси; хори, романси, пісні, обробки народних пісень.

Губаренко Віталій (1934 – 2000): оперна, балетна та оркестрова творчість.

Скорик Мирослав (1938): оперна, музично-сценічна, оркестрова, хорова, інструментальна творчість, музика до кінофільмів, пісні, джазово-фольклорні твори; фортепіанні твори: концерти, соната – цикл «В Карпатах», різні п'єси та ін.

Дичко Леся (1939): фортепіанна творчість – п'єси, варіації та ін.; оперна та симфонічна творчість.

**Орієнтовний репертуар
для здобувачів спеціалізації «Хорове диригування»**

I курс

Поліфонічні твори

- Бах Й. С. Французьські сюїти: Мі мажор, Соль мажор
Бах Й. С. Англійські сюїти: ля мінор, соль мінор
Бах Й. С. - Кабалевський Д. Маленькі органні прелюдії та фуги (за вибором)
Бах Й. С. Маленька прелюдія та fuga № 8 ля мінор
Бах Й. С. Триголосні інвенції: №3 Ре мажор, №4 ре мінор, №5 Мі-бемоль мажор, №8 Фа мажор, №9 фа мінор, №11 соль мінор, №12 Ля мажор, №13 ля мінор, №14 Сі-бемоль мажор
Бах Й. С. Фантазія до мінор
Бах Й. С. ДТК, I том, Прелюдії та фуги: ре мінор, соль мінор, до мінор, Сі-бемоль мажор, Ля-бемоль мажор
Гендель Г. Фугетта Ре мажор; Чакона Фа мажор; Сюїта Соль мажор
Глінка М. Фуга ля мінор
Грабовський Л. Чотири двоголосні інвенції
Кабалевський Д. Прелюдії та фуги, тв.61 (за вибором)
Колодуб Л. Фуга
Павлюченко С. Прелюдії та фуги : Соль мажор, сі мінор
Фрід Г. Інвенції : № 4 Сі-бемоль мажор, №11 Соль мажор, №12 до-дієз мінор, №13 Ля мажор, №14 фа-дієз мінор, №16 сі-бемоль мінор
Юцевіч Е. Фуга на тему української народної пісні «Шумить, гуде дубрівонька», Фуга ми мінор, Фуга соль мінор

Твори великої форми

- Бах Й. С. Концерти: Ля мажор, фа мінор
Бах Ф.Е. Сонати: Ля мажор, фа мінор
Бетховен Л. Сонати: тв.2 №1 фа мінор, ч.1; тв.10 №1 до мінор, ч.1;
Бетховен Л. Концерт № 1 До мажор
Барабашов В. Соната-поема
Гайдн Й. Сонати: №2 мі мінор; №3 Мі-бемоль мажор; №4 соль мінор; №6 до-дієз мінор; №17 Соль мажор (номери сонат відповідають редакції Д.Ройзмана)
Гендель Г. Варіації з сюїти №5 Мі мажор
Гендель Г. Концерт соль мінор
Глінка М. Варіації на тему Моцарта
Кабалевський Д. Концерт №3 Ре мажор
Моцарт В. А. Дванадцять варіацій До мажор (К.179); Дванадцять варіацій До мажор (К.265)
Моцарт В. А. Сонати: Соль мажор (К.283); До мажор (К.545); Фа мажор (К.547); Сі-бемоль мажор (К.570)
Муха О. Варіації (танок звіряток)
Пейко М. Сонатіна-казка

Скарлатті Д. Сонати (за вибором)
Степаненко М. Варіації (арабески); Сонатина № 3
Шамо Ю. Варіації на тему української народної пісні; Соната №3

П'єси

Беркович І. Прелюд
Бородін О. Маленька сюїта
Глінка М. Ноктюрн фа мінор «Розлука»
Гріг Е. Весільна хода, тв.19 №2; Ноктюрн, тв.54 №4;
Імпровізація ля мінор, тв.29; Серце поета, тв.52 №2
Дворжак А. Гумореска Соль-бемоль мажор, тв.101 №7
Дебюссі К. Арабески: Соль мажор, Мі мажор
Іщенко Ю. Легенда
Кабалевський Д. 24 прелюдії, тв. 38 (за вибором)
Караєв К. 24 прелюдії (за вибором)
Колесса М. Три коломийки; Цикл «Контрасти»
Кос-Анатольський А. Скерцо сі мінор
Косенко В. Етюд до-дієз мінор
Косенко В. тв.3 №3 Мазурка, Менует
Крейн Ю. Лісові стежинки
Лисенко М. Запорізький марш; Пісня без слів, тв.10 №2; Мрія «На солодкім меду», тв.12
Людкевич С. Романс
Мендельсон Ф. Пісні без слів (за вибором)
Метнер М. Казка фа мінор, тв.26
Надененко Ф. Листок з альбому, Пастораль
Рахманінов С. тв.3: №1 Елегія, №2 Прелюдія, №3 Мелодія; тв.10 №6 Романс
Ревуцький Л. Пісня, тв.17; Прелюдії, тв.4, тв.7; Гумореска, тв.17
Сасько Р. Відлуння століть (Цикл п'єс) – за вибором
Сільванський М. 24 п'єси (за вибором); «Ярмарок» (токата); Етюди-картини
Скорик М. Народний танець
Степаненко М. Образи
Чайковський П. тв.5: Романс фа мінор, тв.19: Ноктюрн до-дієз мінор, тв. 40: Вальс фа-дієз мінор, цикл «Пори року» (за вибором), тв.10: Гумореска Соль мажор
Шопен Ф. Ноктюрни тв.9 №1, 2; тв.55 №1; Ноктюрн до-дієз мінор (посмертний твір)
Штогаренко А. Етюди-малюнки (за вибором)
Шуберт Ф. Експромти: тв. 90, Мі-бемоль мажор; тв.142, Ля-бемоль мажор
Шукайло Л. Шість прелюдій, Експромт
Шуман Р. Листки з альбому тв.124
Щуровський Ю. Після перегляду Куїнджі

Хорові акомпанементи

Бетховен Л.	«Вихваляння природи людиною»
Вебер А. Л.	«Pie Jesu»
Глінка М.	«Не осенний частый дождичек»
Гречанинов О.	«Прийшла весна»
Кошиць О.	«Гей, я козак з України»
Лисенко М.	«Ох, і закувала сива зозуленька»
Моцарт В.А.	Реквієм №4 «Rex tremendae»
Ніщинський П.	«Козак Сафрон»
Перголезі Д.	Stabat mater №12
Сениця П.	«І небо не вмите»
Старокадомський М.	«Молоді садоводи»
Тріодін П.	«Ах, ти степь, широкая»
Чорний М.	«Весна»
Шуберт Ф.	«Agnus dei»
Шуман Р.	«Лотос»

II курс

Поліфонічні твори

Бах Й. С.	Англійські сюїти (за вибором)
Бах Й. С.	ДТК, том I, Прелюдії та фуги: Ре мажор, Мі мажор, Фа мажор, фа-дієз мінор, Ля-бемоль мажор, соль-дієз мінор, Ля мажор, Сі мажор; Том II Прелюдії та фуги: до мінор, Мі бемоль мажор, Соль мажор, ля мінор
Бах Й. С.	Партити: Сі-бемоль мажор, до мінор; Дуети, Шість хоральних прелюдій (транскрипція А. Гедіке) – за вибором
Бах Й. С.	Французькі сюїти (за вибором)
Гендель Г.	Сюїти Мі мажор, соль мінор
Глінка М.	Фуга Ре мажор
Зноско-Боровський О.	Прелюдія та фуга
Колесса М.	Сюїта для фортепіано: Пассакалія. Скерцо. Фуга
Копилов В.	Фуга ре мінор, тв.12 №2
Лядов О.	Фуга фа-дієз мінор, тв.41 №1
Мясковський М.	Поліфонічні начерки тв.78 №6, фуга фа-дієз мінор
Птушкін В.	Дві інвенції
Ревуцький Л.	Канон сі-бемоль мінор
Сасько Г.	Три інвенції
Скорик М.	Прелюдії та фуги До мажор, Ре-бемоль мажор, Ре мажор
Тіц М.	Прелюдія та фуга «В античному стилі»; Поліфонічні сюїти, тв. 36, 44, 45
Фрід Г.	Інвенції (за вибором)
Шостакович Д.	Прелюдія та фуга До мажор тв.87

Щедрін Р. Поліфонічний зошит: прелюдія та fuga №1

Твори великої форми

- Барток Б. Соната, тв. 18
Бетховен Л. Сонати: тв.2 №1 фа мінор, тв.10 №1 до мінор,
тв.10 №2 Фа мажор, тв.13 до мінор, тв.14 №2 Соль мажор,
тв. 22 Сі-бемоль мажор
- Білаш О. Концерт ре мінор
Гайдн Й. Сонати: №3 Мі-бемоль мажор, №9 Ре мажор, №21 Фа мажор
Глінка М. Варіації на шотландську тему,
Варіації на романс Аляб'єва «Соловейко»
- Гнатовська О. Сонати (за вибором)
Гнатовська О. Сонатина
Гріг Е. Соната мі мінор; Концерт ля мінор
Клін В. Дванадцять варіацій з чотирьох нот
Колесса М. Сонатина
Косенко В. Сонати (за вибором)
Красотов О. Варіації
Лисенко М. Соната ля мінор
Львов-Компанієць Д. Варіації соль мінор
Лятошинський Б. Слов'янський концерт, тв.54
Моцарт В. А. Сонати: Фа мажор (К.280), Мі-бемоль мажор (К.282), Ре мажор
ч.1 (К.284), До мажор ч.1 (К.309), Ре мажор ч.1 (К.311),
До мажор (К.332); Концерти: №9 Мі-бемоль мажор ч.1(К.271),
№12 Ля мажор (К.414), №13 До мажор (К.415),
№15 Сі-бемоль мажор (К.450)
- Пейко М. Сонатина
Прокоф'єв С. Дві сонатини, тв.54; соната №2 ре мінор
Сільванський М. Концерт №3 ре мінор
Скарлатті Д. Сонати (за вибором)
Степаненко М. Соната-балада
Степовий Я. Соната Ре мажор
Шостакович Д. Концерт №2
Шукайло В. Рондо

П'єси

- Аренський О. Прелюдії, тв.63 (за вибором)
Балакіреєв М. Думка мі-бемоль мінор; Пустеля
Бетховен Л. Багателі, тв.33
Глінка М. – Балакіреєв М. Жайворонок
Гріг Е. тв.19 №3 З карнавала; тв.47 №3 Кохаю тебе, №5 Принцеса;
тв.52 №2 Перша зустріч; тв.54 №3 Хід гномів

Дебюссі К.	Бергамаська сюїта; Дитячий куточок
Зноско-Боровський О.	Десять прелюдій
Кабалевський Д.	Прелюдії: тв.5; тв.38
Карабиць В.	Прелюдія
Караєв К.	Прелюдії
Колесса М.	Мініатюри
Косенко В.	11 етюдів у формі старовинних танців, тв.19 (за вибором)
Лисенко М.	Перший концертний полонез, тв. 5; Друга рапсодія на українські народні теми «Думка-шумка»
Людкевич С.	Пісня до схід сонця; Гумореска
Мендельсон Ф.	Пісні без слів, тв.38 (за вибором); Рондо-капричіозо
Пацера В.	Фортепіанний цикл «Звукове спілкування»
Рахманінов С.	Серенада тв. 3 №5; «Салонні п'єси», тв. 10: №2; Вальс, №3 Баркарола, №4 Мелодія, №5 Гумореска; тв. 23 та тв. 32: Прелюдії (за вибором)
Ревуцький Л.	Прелюдії тв.4; тв.7
Сільванський М.	Дванадцять прелюдій; Балада
Скорик М.	Коломийка
Степаненко М.	Образи
Степовий Я.	Фантазія
Хачатурян А.	Поєма
Чайковський П.	Скерцо Фа мажор, тв.2 №2; Вальс–скерцо Ля мажор, тв.7; Ноктюрн Фа мажор; Листок з альбому, тв.19 №3 Ре мажор Сюїта «Картини російських живописців»; Токата Українська сюїта для фортепіано
Шамо І.	Ноктюрни (за вибором); Полонез ре мінор, тв.71 №1;
Шамо Ю.	Експромти, тв.90; Фортепіанна п'єса Ля мажор(1818);
Шопен Ф.	Алегрето до мінор (1827)
Шуберт Ф.	Українське капричіо; Шістнадцять багателей
Шукайло В.	Романс Фа-дієз мажор, тв.28 №2; Фортепіанні п'єси, тв.32:
Шуман Р.	Романс, Скерцо, Жига; Листки з альбому, тв.124: №11 Сі-бемоль мажор, №12 фа мінор, №15 Ля-бемоль мажор, №16 Мі-бемоль мажор, №17 Ля-бемоль мажор, №19 Ля мажор.

Хорові акомпанементи

Бах Й. С.	Duet from cantata №15
Бородін О.	Опера «Князь Ігор», Інтродукція
Вахнянін Б.	«Садок вишневий коло хати»
Верді Дж.	Опера «Трубадур» Хор циган
Гречанінов А.	«Урожай»
Гріг Е.	Хор з опери «Олаф трігвасон»
К.Є. де лос Монтерос	«Синя ніч»
Колайс Б.	Реквієм

Кошиць О.	«Ой дівчина Уляна»
Молчанов К.	«Чекай на мене», переклад для хору В. Самаріна
Моцарт В. А.	Реквієм №6 «Confutatis»
Олександров О.	«Поема про Україну»
Раттер Дж.	Магніфікат №6
Форе Г.	Реквієм №5 «Agnus Dei», №6 «Libera me»,
Шукайло Л.	«Вокаліз»

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- 1.Вовк М. В. Основи української музично-інструментальної педагогіки: Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавництво «Плай» ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2009. 170 с.
- 2.Воробкевич Т. П. Методика викладання гри на фортепіано. Львів: ЛДМА, 2001. 244 с.
- 3.Кашкадамова Н. Б. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах (клавикорд, клавесин, фортепіано) XIV-XVIII ст. Київ: «Освіта України» 2010, 299 с.
- 4.Кашкадамова Н. Б. Історія фортеп'янного мистецтва XIX сторіччя. Тернопіль: «Астон». 2006, 607 с.
- 5.Кашкадамова Н. Б. Виконавська інтерпретація у фортеп'янному мистецтві XX сторіччя: Підручник. Львів: КІНПАТРИ ЛТД, 2014. 344 с.
- 6.Медведникова Т. О. «Михаил Оберман». Днепропетровск. Юрий Сердюк, 2013. 200 с.(Выдающиеся музыканты Днепропетровщины).
- 7.Медведникова Т. О. Мария Гейман. Днепропетровск. Центр. «Ткума», 2011. 180 с. (Выдающиеся музыканты Днепропетровщины).
- 8.Медведникова Т. О. Моисей Левин Днепропетровск: ЛИРА, 2014. 200 с. (Выдающиеся музыканты Днепропетровщины).
- 9.Смородський В. І. Формування виконавських навичок гри на фортепіано в учнів дитячих музичних шкіл на засадах жанрового підходу: дисертація на здобуття наукового ступеню кандидата педагогічних наук: 13.00.02 «Теорія та методика музичного навчання» М-во освіти і науки України ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Київ, 2015. 227 с.
- 11.Устименко Ю. С. Клавірні твори Баха та вміння працювати з авторським текстом. Педагогічні роздуми. Навчальний посібник. Дніпропетровськ. ІМА – прес. 2009. 116 с.
12. Шукайло В. Ф. Шлях до майстерності піаніста. Навчально-методичний посібник. Запорізький національний університет. 2017. 204 с.
13. Шукайло В. Ф. Педалізація у професійній підготовці піаніста: Навчальний посібник. Харків: Факт. 2004. 160 с.

Розробник: викладач кафедри «Фортепіано» В.Є. Капітонова

Гарант освітньо-професійної програми: проректор з навчальної роботи
С.В. Хананасв